

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**III Всеукраїнської науково-практичної конференції
«МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД В ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЇ,
ГІНЕКОЛОГІЇ, КОСМЕТОЛОГІЇ ТА ЕСТЕТИЧНІЙ МЕДИЦИНІ»**

25-26 жовтня 2024 р.

Запоріжжя – 2024

ЗМІСТ

Макуріна Г.І., Сюсюка В.Г., Чорненька А.С.	6
ВІКОВІ ЗМІНИ ШКІРИ У ЖІНОК	
Лахно І. В., Дьоміна О. В., Сикал І. М., Ромаєва В. П., Шаповал Д. М., Пак С. О.	10
МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ВЗАЄМОДІЇ У ВЕДЕННІ ЖІНОК З НЕВИНОШУВАННЯМ ВАГІТНОСТІ ЖІНОК	3
Соловйова Н.М., Сюсюка В.Г.	16
РІВЕНЬ ПЕРЕЖИВАННЯ СТРЕСУ У ВАГІТНИХ З РЕПРОДУКТИВНОЮ ВТРАТОЮ В АНАМНЕЗІ	
Пучков В.А.	22
ОЦІНКА ЦИТОПРОТЕКТИВНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ РАННІЙ ФОРМІ ЗАТРИМКИ РОСТУ ПЛОДА	
Сюсюка В.Г., Бєленічев І. Ф., Кириченко М.М.	26
ВПЛИВ ГІПЕРТЕНЗИВНИХ РОЗЛАДІВ ПІД ЧАС ВАГІТНОСТІ НА ГЕМОДИНАМІКУ СИСТЕМИ МАТИ-ПЛАЦЕНТА-ПЛІД ТА МАСОВО-РОСТОВІ ПОКАЗНИКИ НОВОНАРОДЖЕНИХ	
Сюсюка В.Г., Павлюченко М.І., Сергієнко М.Ю., Дейніченко О.В.	29
МЕНЕДЖМЕНТ МЕНОПАУЗАЛЬНИХ РОЗЛАДІВ: ПРОТИПОКАЗАННЯ ЩОДО ПРИЗНАЧЕННЯ МЕНОПАУЗАЛЬНОЇ ГОРМОНАЛЬНОЇ ТЕРАПІЇ	
Сюсюка В.Г., Деміденко О.В., Сергієнко М.Ю., Онопченко С.П.	32
МЕНОПАУЗА ТА АРТЕРІАЛЬНА ГІПЕРТЕНЗІЯ	
Ганжий І.Ю., Шаповал О.С.	35
ГІПЕРПЛАСТИЧНІ ПРОЦЕСИ ЕНДОМЕТРІЯ НА ТЛІ ПРИЙОМУ ТАМАКСИФЕНУ	
Городокіна Л.О.	39
ПСИХОПАТОЛОГІЧНИЙ АКЦЕНТ ПРИ ВЕДЕННІ ПАЦІЄНТІВ ІЗ ХРОНІЧНИМИ ЗАПАЛЬНИМИ УРАЖЕННЯМИ ШКІРИ	

ВІКОВІ ЗМІНИ ШКІРИ У ЖІНОК

Макуріна Г.І., Сюсюка В.Г., Чорненька А.С.

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет,

кафедра дерматовенерології та естетичної медицини,

кафедра акушерства і гінекології

Біологічне старіння, що характеризується змінами метаболізму та фізико-хімічних властивостей клітин, впливає на здоров'я населення [1]. Шкіра є основним захистом організму від зовнішнього середовища, запобігаючи інфекції та висиханню. Таким чином, зміни гомеостазу шкіри, наприклад, зі старінням шкіри, підвищують сприйнятливість до шкірних захворювань і травм. На біологічне старіння шкіри унікальним чином впливає комбінація внутрішніх і зовнішніх (насамперед фотостаріння) факторів, які по-різному впливають на структуру та функцію шкіри [2]. Шкіра відображає функціональний стан усіх органів і систем. Завдяки своїм компенсаторно-приспосувальним властивостям шкіра бере на себе функції практично будь-якого органу, реагуючи на його найменші розлади [3]. На початку перименопаузи може спостерігатися сухість шкіри, але спочатку вона може бути дещо компенсована гіпертрофією сальних залоз. Пізніше в менопаузі, коли утворення шкірного сала помітно знижується, шкіра стає все більш сухою та свербить, а надалі це призводить до її атрофії [4]. Зміни в жіночій фізіології під час менопаузи впливають на внутрішнє старіння шкіри. За оцінками, приблизно 30% колагену шкіри втрачається протягом перших 5 років менопаузи [5, 6]. Атрофія колагену є основним фактором старіння шкіри. Старіння шкіри, особливо обличчя, пов'язане з прогресуючим збільшенням розтяжності та зниженням еластичності. Існує сильна кореляція між втратою колагену шкіри та дефіцитом естрогену внаслідок менопаузи [7]. Було чітко продемонстровано, що втрата колагену пов'язана не з хронологічним віком, а з постменопаузальним віком [8]. Існують асоціації з менопаузою численних

поширених дерматозів, включаючи лихоманку, гнійний гідраденіт та псоріаз. Менопауза явно впливає на шкіру та загальні дерматологічні захворювання [9].

Одним з предикторів вікових змін шкіри, розглядають ендокринні порушення, які пов'язані зі згасанням синтетичної функції яєчників у жінок. Менопауза, як фізіологічний період життя кожної жінки, починається у проміжку з 45 до 55 років та впливає на функціонування організму як короткостроково, так і довгостроково [10]. Естрогени значною мірою змінюють фізіологію шкіри, впливаючи на кератиноцити, фібробласти, меланоцити, волосяні фолікули та сальні залози, а також покращують ангіогенез, загоєння ран та імунну відповідь. Дефіцит естрогену знижує захист від окислювального стресу [11]. Зниження рівня статевих стероїдів у сироватці крові, прискорює біологічне старіння тканин організму. Фізіологічні зміни після менопаузи особливо помітні на шкірі, яка втрачає структурну архітектуру та стає схильною до пошкоджень [12]. Очевидно, що естрогени відіграють ключову роль у гомеостазі старіння шкіри, про що свідчить прискорене погіршення зовнішнього вигляду шкіри, яке спостерігається в період перименопаузи [13]. Втрата естрогенів зі старінням сприяє погіршенню здоров'я шкіри, тоді як терапія естрогенними гормонами відновлює її здоров'я [14]. Застосування естрогенів збільшує вміст колагену, товщину та еластичність шкіри, а також зменшує ймовірність сухості шкіри [15, 16]. Призначення менопаузальної гормональної терапії, включаючи застосування естрогенів, прогестагенів та комбінованих гормональних препаратів, дозволяє досягти стійкого і тривалого ефекту і від косметологічних процедур та домашнього догляду [17]. Навколишнє середовище та спосіб життя, включаючи такі фактори, як дієта та фізична активність, відіграють ключову роль у здоровому старінні. Дослідження свідчать, що регулярна фізична активність може посилити антиоксидантні захисні механізми [18]. Тому, в комплексному підході до ведення даного контингенту жінок слід рекомендувати модифікацію якості життя жінки у пери- та менопаузі у формі змін способу життя та харчової поведінки,

підвищення фізичної активності, відмови від куріння та обмеження вживання алкогольних напоїв, що стане невід'ємною частиною терапевтичної допомоги.

Література

1. Militello R, Luti S, Gamberi T, Pellegrino A, Modesti A, Modesti PA. Physical Activity and Oxidative Stress in Aging. *Antioxidants (Basel)*. 2024;1,13(5):557.
2. Wilkinson HN, Hardman MJ. A role for estrogen in skin ageing and dermal biomechanics. *Mech Ageing Dev*. 2021;197:111513.
3. Ткач В.Є. Ураження шкіри при внутрішній патології (клінічна лекція). *Дерматовенерологія. Косметологія. Сексопатологія*. 2010;1-2:154-159.
4. Zouboulis CC, Blume-Peytavi U, Kosmadaki M, Roó E, Vexiau-Robert D, Kerob D, Goldstein SR. Skin, hair and beyond: the impact of menopause. *Climacteric*. 2022;25(5):434-442.
5. Wines N, Willsted E. Menopause and the skin. *Australas J Dermatol*. 2001;42(3):149-8; quiz 159.
6. Fink B, Campiche R, Shackelford TK, Voegeli R. Age-dependent changes in skin features and perceived facial appearance in women of five ethnic groups. *Int J Cosmet Sci*. 2024;46(6):1017-1034.
7. Calleja-Agius J, Muscat-Baron Y, Brincat MP. Skin ageing. *Menopause Int*. 2007;13(2):60-4.
8. Hall G, Phillips TJ. Estrogen and skin: the effects of estrogen, menopause, and hormone replacement therapy on the skin. *J Am Acad Dermatol*. 2005;53(4):555-68; quiz 569-72.
9. Kamp E, Ashraf M, Musbahi E, DeGiovanni C. Menopause, skin and common dermatoses. Part 2: skin disorders. *Clin Exp Dermatol*. 2022;47(12):2117-2122.
10. Currie H, Abernethy K, Hamoda H. Vision for menopause care in the UK. *Post Reprod Health*. 2021;27(1):10-18.
11. Thornton MJ. Estrogens and aging skin. *Dermatoendocrinol*. 2013;5(2):264-270.

12. Wilkinson HN, Hardman MJ. The role of estrogen in cutaneous ageing and repair. *Maturitas*. 2017;103:60-64.
13. Verdier-Sévrain S, Bonté F, Gilchrist B. Biology of estrogens in skin: implications for skin aging. *Exp Dermatol*. 2006;15(2):83-94.
14. Lephart ED. A review of the role of estrogen in dermal aging and facial attractiveness in women. *J Cosmet Dermatol*. 2018;17(3):282-288.
15. Calleja-Agius J, Muscat-Baron Y, Brincat MP. Skin ageing. *Menopause Int*. 2007;13(2):60-4.
16. Calleja-Agius J, Brincat M. The effect of menopause on the skin and other connective tissues. *Gynecol Endocrinol*. 2012;28(4):273-7.
17. Makurina G. I., Siusiuka V. G., Chornenka A. S., Shevchenko A. O., Cherneda L. O. Modern approaches to the correction of age-related skin changes in women. *Reproductive health of woman*. 2023;4(67):29-34.
18. Militello R, Luti S, Gamberi T, Pellegrino A, Modesti A, Modesti PA. Physical Activity and Oxidative Stress in Aging. *Antioxidants (Basel)*. 2024;1,13(5):557.